Dijital Teknoloji Destekli Sınıf Eğitimi Çalışmalarındaki Eğilimler: Lisansüstü Tezler Üzerine Bir İçerik Analizi

Doktora Öğrencisi Feyyaz Öztop [107], Doç. Dr. Mehmet Arif Özerbaş [108]

Özet

Bu çalışmada, sınıf eğitimi alanında yapılan dijital teknoloji destekli tezlerin incelenerek, araştırma eğilimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında bulunan erişime açık olan ve belirlenen ölçütlere uyan 51 lisansüstü tez araştırmaya dahil edilmiştir. Nitel araştırma yaklaşımının benimsendiği bu çalışmada veriler doküman incelemesi yoluyla elde edilmiş ve verilerin çözümlenmesinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma kapsamındaki tezler incelendiğinde; tezlerin sayısında son yıllarda belirgin bir artış olduğu bu sayının 2015 yılında en yüksek seviyeye ulaştığı, en çok tezin Gazi Üniversitesi'nde yapıldığı, tezlerin çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu, dijital teknoloji destekli öğretimin çeşitli değişkenlere olan etkisini incelemek amacıyla yapılan tezlerin büyük çoğunlukta olduğu, çalışmalarda en çok dijital teknoloji olarak webden destek alındığı, çalışmaların Türkçe eğitimi alanında ve okuma-okuduğunu anlama becerileri üzerinde yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Ayrıca tezlerde en çok nicel yöntemlerin kullanıldığı, çalışmaların ağırlıklı olarak öğrencilerle gerçekleştirildiği, en sık tercih edilen veri toplama aracının; başarı-performans testi, veri analiz tekniğinin ise; t-testi olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Dijital teknoloji, sınıf öğretmenliği eğitimi, içerik analizi

Giriş

Son yıllarda bilgi ve iletişim teknolojilerinde meydana gelen hızlı gelişmeler toplumun her alanını olduğu gibi eğitim alanını da kaçınılmaz bir şekilde etkilemiştir. Dijital teknolojiler, bilgi öğrenme yollarını çeşitlendirmiş, eğitim sürecinin yapısında da değişiklere neden olmuştur. Bilgi teknolojilerinin ürünleri eğitimcilerin "nasıl öğretelim" sorusuna yeni seçenekler sunarken (Özerbaş, 2003), öğrenme-öğretme sürecinde bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanılması öğretim stratejilerini zenginleştirici ve öğrencilerin öğrenmelerini destekleyici yol olarak görülmektir (MEB, 2018). Teknolojik gelişmeler öğrenciler ve öğretmenlerin iş birliği içinde etkileşime girmesine olanak vermektedir (Alexiou-Ray, Wilson, Wright ve Peirano, 2003). Eğitim teknolojileri ile nitelik ve nicelik bakımından daha da gelişen öğretim araç-gereçlerinin kullanımı eğitim açısından öğretmene, öğrenciye, dersin işlenişine ve eğitimin genel ve özel hedeflerine ulaşma bakımından birçok fayda sağlamaktadır (Kazu & Yeşilyurt, 2008).

Okulların teknolojinin etkisini ve müfredatın değişen yüzünü görmezden gelmeleri olanaksız hale gelmiştir (Alexiou-Ray, Wilson, Wright ve Peirano, 2003). İçinde bulunduğumuz 21. Yüzyılda teknolojiyle doğar doğmaz tanışan ve teknolojiyle büyüyen bireylerin eğitimine dijital teknolojilerin kaynaştırılması gerekli bir hal almıştır. Özellikle dil becerileri, dört işlem becerisi gibi temel becerilerin edinildiği akademik temellerin atıldığı ilkokul düzeyi öğrencilerin gelecek yaşamında büyük önem teşkil edeceği için bu düzeydeki öğrencilerin hedeflenen kazanımlara ulaşmasında dijital araçlar büyük katkı sağlayabilir. Yapılan meta-analiz çalışmaları da bu düşünceyi destekler bir biçimde ilkokul düzeyinde bilgisayar kullanımının akademik başarıya (Demir, 2013; Dikmen ve Tuncer, 2018) ve akıllı tahta kullanımının öğrenme ürünlerine (Saraç, 2017) belirgin düzeyde etkilerinin olduğu göstermektedir. İlkokul kademesine dijital teknolojilerin kaynaştırılmasında en büyük görev ise eğitimde kilit rol üstlenen sınıf öğretmenlerine düşmektedir. Bu yüzden sınıf öğretmenlerinin, öğrencilerin eğitiminde hangi dijital teknolojileri ne şekilde hangi konularla bütünleştireceği konusunda yetiştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Öğretmen eğitiminde teknolojik araçlar etkin bir şekilde kullanılmazsa, yeni araçları öğrenme için etkin kullanan yeni nesil öğretmenlerin yetişmesi de zor olacaktır (UNESCO, 2002). Sınıf öğretmenliği eğitiminde dijital teknoloji kullanımı ilkokul kademesine dijital teknolojilerin bütünleştirmesi konusunda hem de programda yer alan bilgi ve becerileri edinimi konusunda sınıf öğretmenlerine fayda sağlayacaktır.

Sınıf öğretmenliği eğitimi alanındaki dijital teknoloji destekli çalışmaların bir araya getirilip incelenerek bu çalışmaların genel eğilimlerinin ortaya konulması, mevcut çalışmalarda kullanılan dijital araçlar ve bu dijital araçların sınıf öğretmenliği eğitimine kaynaştırılması hakkında bilgi vermesi ve gelecek araştırmalara yol göstermesi bakımından önemlidir. Alanyazında ülkemizdeki dijital teknoloji destekli sınıf öğretmenliği eğitimi çalışmalarına ışık tutarak bu çalışmaların genel profillerini ve eğilimlerini belirlemeyi hedef alan bir çalışma bulunmaması bu çalışmayı yapma ihtiyacını doğurmuştur. Bu sebeple bu çalışmada sınıf eğitimi alanında yapılan dijital teknoloji destekli tezlerin incelenerek bu tezlerin araştırma eğilimlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmaya çalışılmıştır;

[107] Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkiye, gmail.com
[108] Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Türkiye, gmail.com

Sınıf eğitimi alanında yapılan dijital teknoloji destekli tezlerin;

1. Yayın yılına göre dağılımı nasıldır?
2. Hazırlandığı üniversitelere göre dağılımı nasıldır?
3. Yayın türüne göre dağılımı nasıldır?
4. Amaçlarına göre dağılımı nasıldır?
5. Destek alınan dijital teknolojiye göre dağılımı nasıldır?
6. Çalışma alanlarına göre dağılımı nasıldır?
7. Odaklanılan konu içeriğine göre dağılımı nasıldır?
8. Hedef kitleye göre dağılımı nasıldır?
9. Araştırma yöntemine göre dağılımı nasıldır?
10. Veri toplama aracına göre dağılımı nasıldır?
11. Veri analiz yöntemine göre dağılımı nasıldır?

Yöntem

Bu çalışma nitel araştırma yönteminin kullanıldığı betimsel nitelikte bir çalışmadır. Nitel araştırmalar, gözlem, görüşme, doküman analizi gibi veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir şekilde ortaya konmasına yönelik bir sürecin izlendiği araştırmalardır (Yıldırım ve Şimşek, 2010). Bu çalışmada verilerin toplanmasında doküman incelemesi tekniğine başvurulmuştur. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır (Yıldırım ve Şimsek, 2010).

Verilerin toplanması

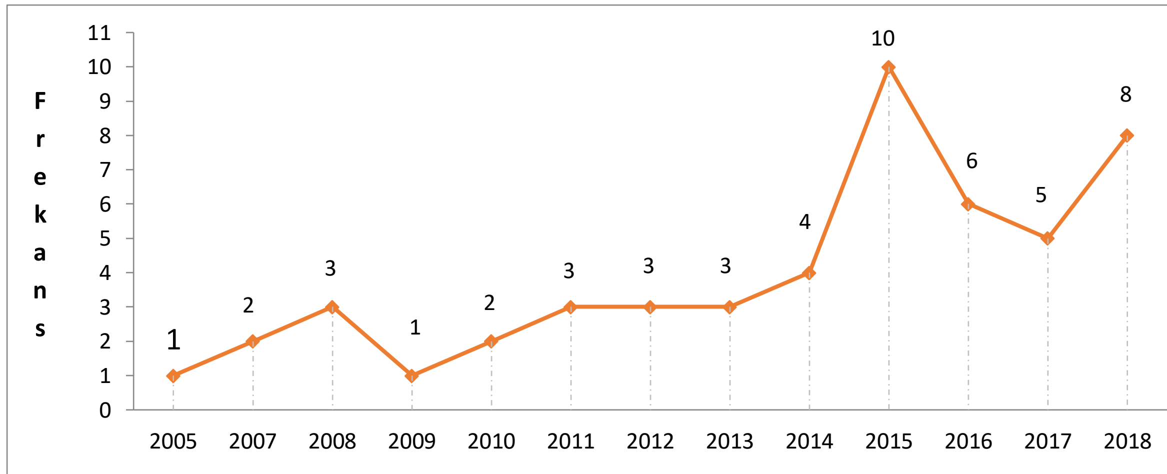
Bu çalışmada sınıf eğitimi alanında dijital teknoloji destekli yürütülen tezler incelendiği için tezlerin belirlenmesinde amaçlı örneklem alma yoluna gidilmiştir. Amaçlı örnekleme çalışmanın amacına bağlı olarak bilgi açısından zengin durumların seçilerek derinlemesine araştırma yapılmasına olanak tanır (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2016). Çalışmanın verileri 2019 yılı haziran ayında toplanmıştır. Çalışmanın verileri için öncelikle Yükseköğretim Kurulu Ulusal tez merkezi veri tabanında gelişmiş arama kısmında anabilim dalı ve bilim dalı seçenekleri kullanılarak “Sınıf Eğitimi Bilim Dalı”, “Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı”, “Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı”, “Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı” ve “Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Bilim Dalı” olmak üzere beş farklı dalda hazırlanan erişime açık bütün tezler listelenmiştir. Listelenen tezlerden başlığında dijital araç yer alan ve araştırmanın veri toplama kısmında da bu dijital aracın çalışmada kullanıldığı belirtilen 51 tez araştırmaya dahil edilmiştir.

Verilerin analizi

Tespit edilen tezlerin incelenmesinde içerik analizi yöntemine başvurulmuştur. İçerik analizinde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde organize ederek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2010). Yapılan işlemlere yardımcı olması amacıyla araştırmacılar tarafından “Dijital Teknoloji Destekli Tezleri İnceleme Formu” hazırlanmıştır. Bu formda tezlere ilişkin olarak, yayın yılı, üniversite, tezin türü, tezin amacı, destek alınan dijital teknoloji, çalışma alanı, çalışma alanında odaklanılan konu, hedef kitle, araştırma yöntemi, veri toplama aracı, veri analiz tekniği kategorileri bulunmaktadır.

Bulgular

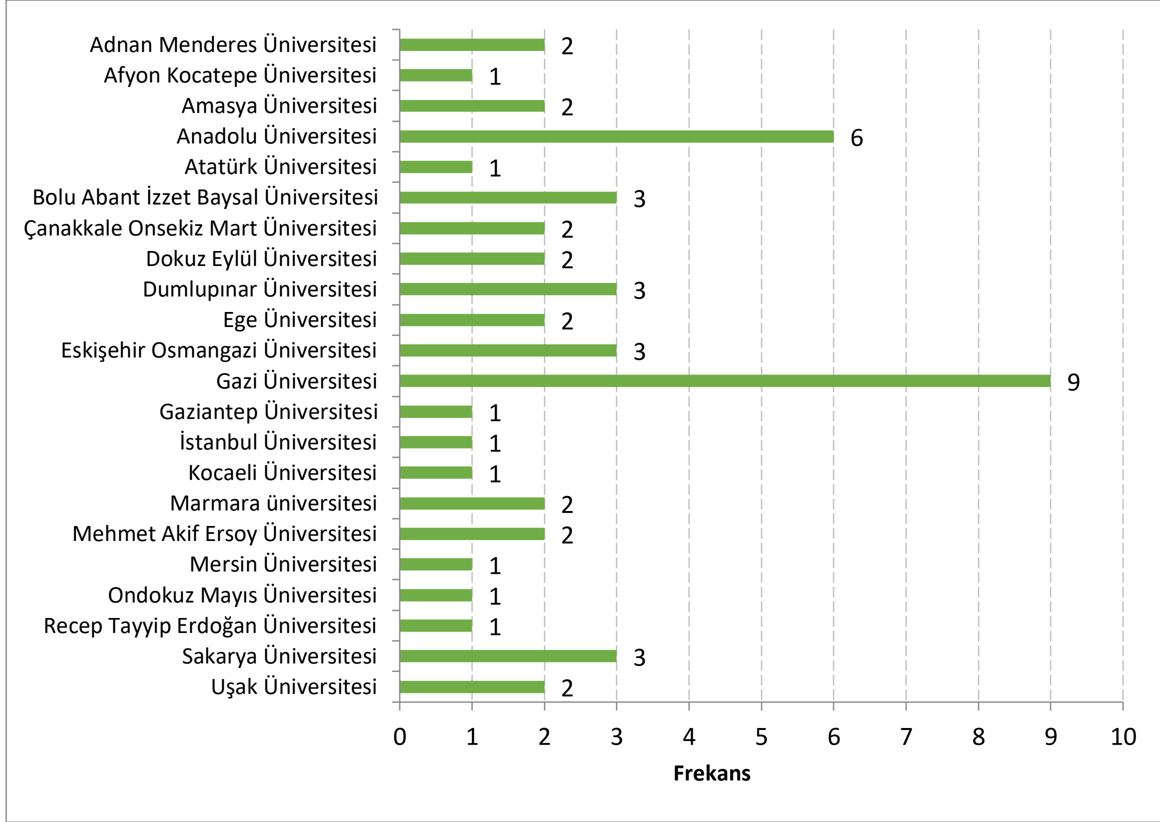
Çalışmanın bu bölümünde, araştırma kapsamındaki tezlerin incelenmesi sonucunda elde bulgulara yer verilmiştir. Veriler tablo ve şekiller aracılığıyla sunulmuştur. Lisansüstü tezlerin yayın yılına göre dağılımı Şekil 1’de verilmektedir.

Şekil 1. Lisansüstü tezlerin yayın yılına göre dağılımı

Şekil 1'e göre araştırma kapsamındaki lisansüstü tezlerin sayılarında son yıllarda artış olduğu özellikle bu sayının 2015 yılında 10 tezle en yüksek seviyeye ulaştığı görülmektedir. 2005 ve 2009 yılları birer sayı ile en az çalışmanın yapıldığı yıllardır.

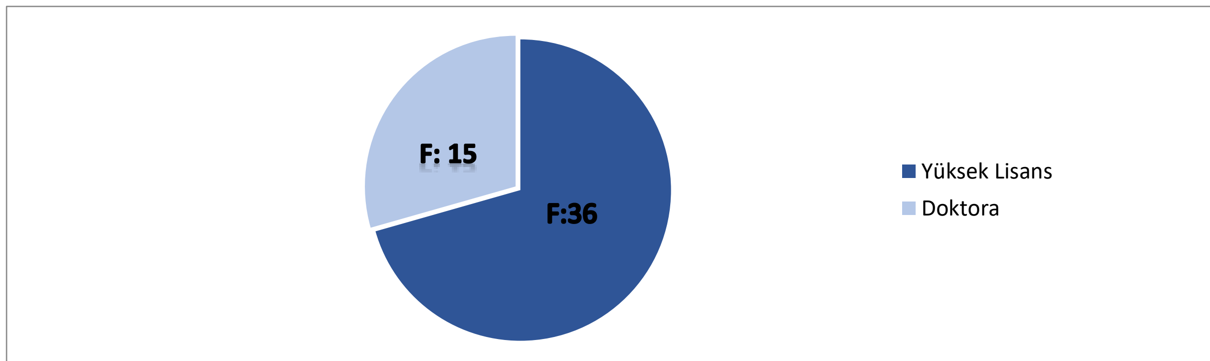
Lisansüstü tezlerin hazırlandığı üniversitelere göre dağılımı Şekil 2'de verilmektedir.

Şekil 2. Lisansüstü tezlerin hazırlandığı üniversitelere göre dağılımı

Şekil 2'ye göre araştırma kapsamına alınan tezlerin 22 farklı üniversitede hazırlandığı görülmektedir. En fazla tez Gazi Üniversitesinde (9) hazırlanırken, bunu ise Anadolu üniversitesi (6)takip etmektedir. Daha sonra ise bunları ise 3 tezle Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Dumlupınar Üniversitesi ve Sakarya Üniversitesi takip etmektedir.

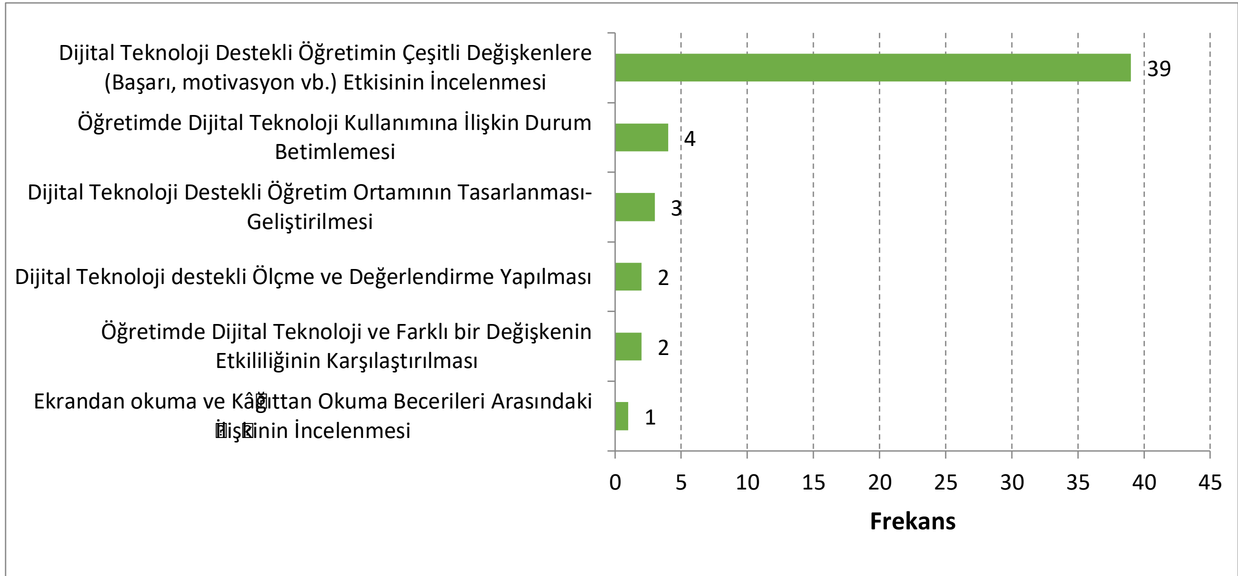
Lisansüstü tezlerin yayın türüne göre dağılımı Şekil 3'de verilmektedir.

Şekil 3. Lisansüstü tezlerin yayın türüne göre dağılımı

Şekil 3'e bakıldığında sınıf eğitimi alanında yapılan dijital teknoloji destekli tezlerin 36'inin yüksek lisans ve 15'inin doktora tezi olduğu görülmektedir.

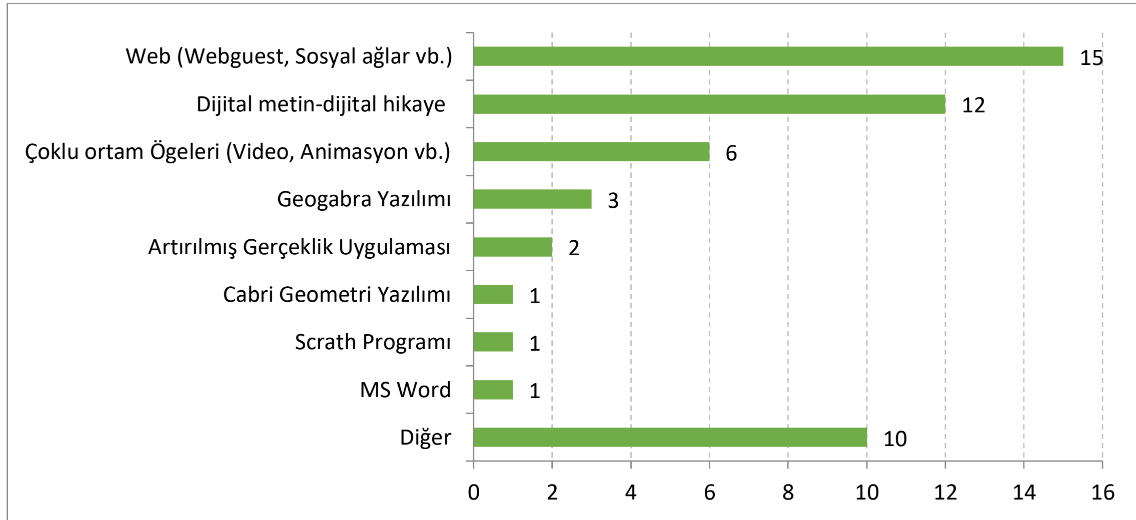
Lisansüstü tezlerin amaçlarına göre dağımı Şekil 4'de verilmektedir.

Şekil 4. Lisansüstü tezlerin amaçlarına göre dağılımı

Şekil 4' e göre araştırma kapsamına alınan tezlerde en çok dijital teknoloji destekli öğretimin çeşitli değişkenlere (başarı, motivasyon vb.) etkisinin incelenmesinin amaç edinildiği (39) görülmektedir. Bunu ise öğretimde dijital teknoloji kullanımına ilişkin durum betimlemesi yapmayı (4) amaçlayan tezler takip etmektedir.

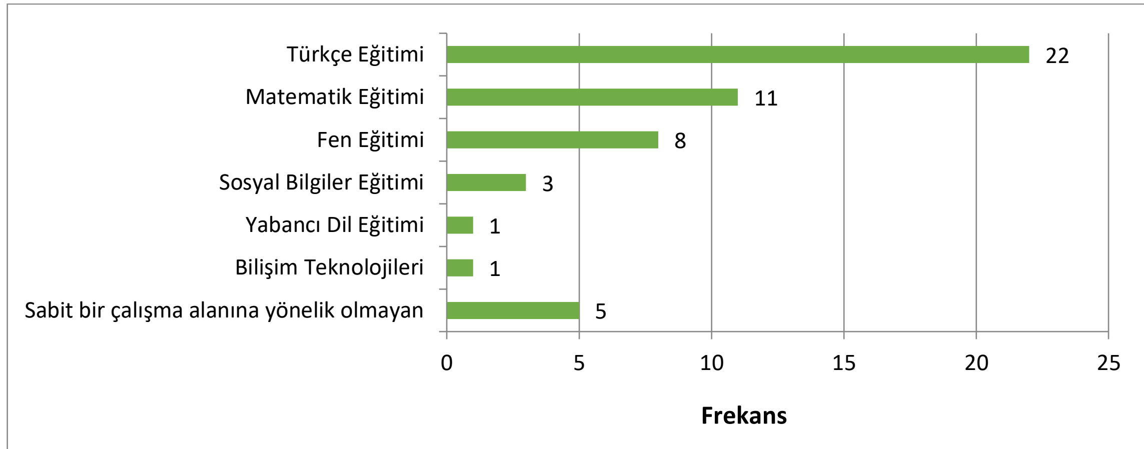
Lisansüstü tezlerin destek alınan dijital teknolojiye göre dağılımı Şekil 5'te verilmektedir.

Şekil 5. Lisansüstü tezlerin destek alınan dijital teknolojiye göre dağılımı

Şekil 5'e göre araştırma kapsamına alınan tezlerde dijital teknoloji olarak en fazla web (15) öne çıkmaktadır. Bunu dijital metin-dijital hikaye (12) takip etmektedir. Ayrıca çoklu ortam ögeleri (6), geogebra yazılımı (3), artırılmış gerçeklik uygulaması (2), cabri geometri yazılımı (1), scrath programı (1), MS word (1) gibi dijital araçlardan destek alan tezlerde bulunmaktadır. 10 tezde de birden fazla türde dijital araçtan destek alınmıştır.

Lisansüstü tezlerin çalışma alanlarına göre dağılımı Şekil 6'da verilmektedir.

Şekil 6. Lisansüstü tezlerin çalışma alanlarına göre dağılımı

Şekil 6'ya göre araştırma kapsamına alınan tezlerde en fazla Türkçe eğitimi alanında (22) yoğunlaşıldığı görülmektedir. Bunu ise sırasıyla matematik eğitimi (11), fen eğitimi (8), sosyal bilgiler eğitimi (3), yabancı dil eğitimi (1) ve bilişim teknoloji eğitimi (1) alanları takip etmektedir. Sabit bir çalışma alanına dahil edilmeyen tez sayısı ise 5'tir.

Lisansüstü tezlerin odaklanılan konu içeriğine göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir.

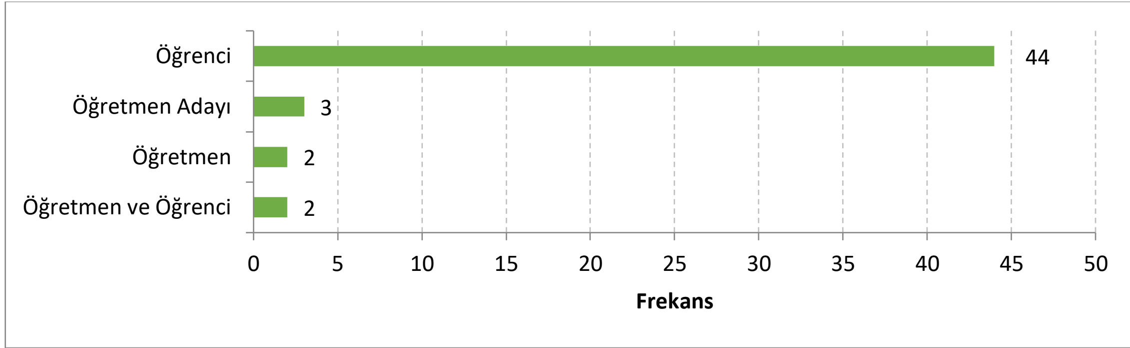
Tablo 1. Lisansüstü tezlerin çalışma alanlarında odaklanılan konu içeriğine göre dağılımı

Çalışma alanı	Frekans	Ders içeriği	Frekans
Türkçe Eğitimi	22	Okuma-Okuduğunu anlama becerisi	11
		Yazma Becerisi	4
		Okuma-Yazma Becerileri	3
		Dinleme Becerisi	3
		Noktalama işaretleri	1
Matematik Eğitimi	11	Kesirler	5
		Simetri	2
		Ondalık kesirler	1
		Çokgenler ve dörtgenler	1
		Kümeler	1
		Karma konular	1
Fen Eğitimi	8	Basit elektrik devreleri	1
		Madde ve değişim	2
		Gezegenimiz dünya	2
		Küresel ısınma	1
		Kuvvet ve hareket	1
		Karma konular	1
Sosyal Bilgiler Eğitimi	3	Üretimden tüketime	1
		Gezegenimiz dünya	1
		Mekan algılama becerisi	1
Yabancı Dil Eğitimi (İngilizce)	1	Evim tatlı evim	1
Bilişim teknolojileri	1	Yazı yazma-sunu hazırlama	1
Sabit bir çalışma alanına yönelik olmayan	5		

Tablo 1'e göre araştırma kapsamına alınan tezlerde ve aynı zamanda Türkçe eğitimi alanında en fazla okuma-okuduğunu anlama becerileri (11) üzerinde yoğunlaşılmıştır. Matematik eğitiminde en fazla çalışılan konu ise

kesirlerdir. Kesirler aynı zamanda genel olarak tüm çalışma alanlarına göre en fazla çalışılan ikinci konudur. Fen eğitiminde ise "madde ve değişim" ile "gezegenimiz dünya" üzerinde daha fazla durulmuştur.

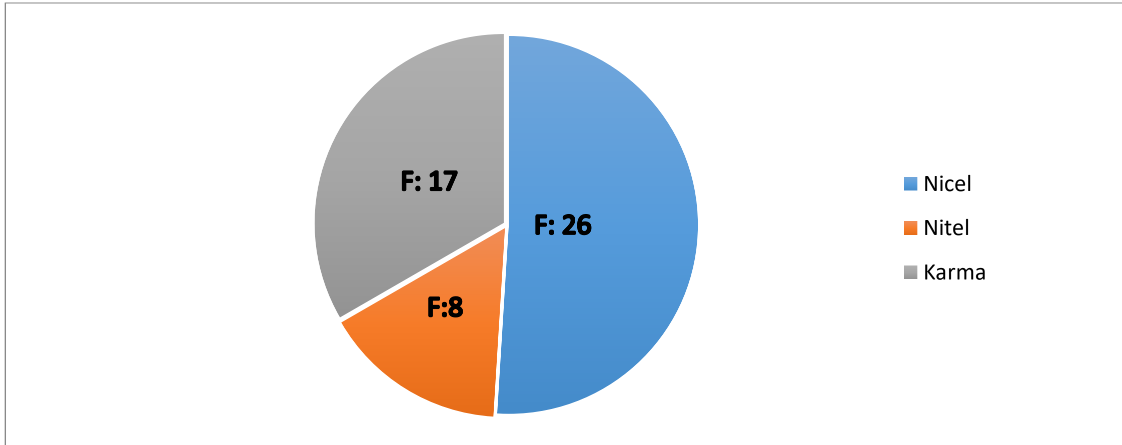
Lisansüstü tezlerin hedef kitleye göre dağılımı Şekil 7'de verilmiştir.

Şekil 7. Lisansüstü tezlerin hedef kitlesine göre dağılımı

Şekil 7'ye göre araştırma kapsamına alınan tezlerde hedef kitle olarak en fazla öğrencilerin (44) tercih edildiği bunu öğretmen adaylarının (3) takip ettiği görülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin (2) ve öğrencilerle beraber öğretmenlerin (2) hedef kitle olarak tercih edildiği tezlerde bulunmaktadır.

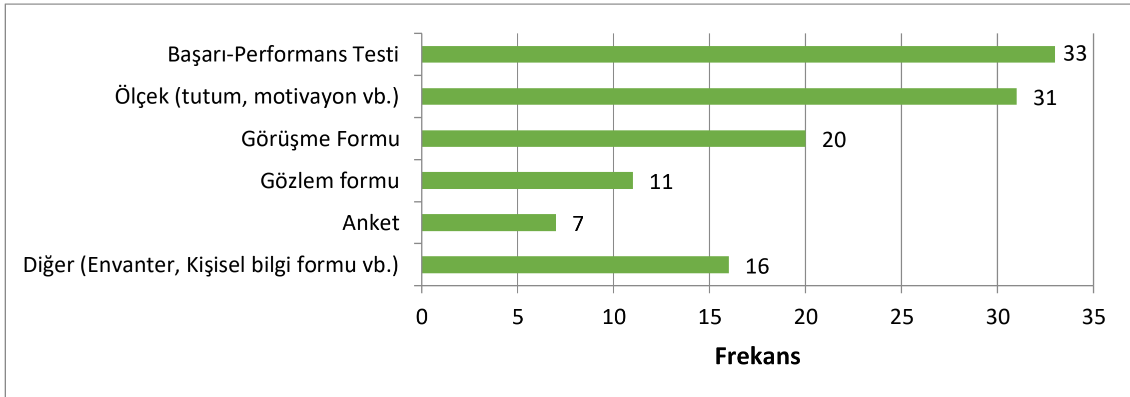
Lisansüstü tezlerin araştırma yöntemine göre dağılımı Şekil 8'de verilmiştir.

Şekil 8. Lisansüstü tezlerin araştırma yöntemine göre dağılımı

Şekil 8'e göre araştırma kapsamına alınan tezlerin 26'sının nicel, 17'sinde karma ve 8'inde nitel araştırma yöntemlerinin tercih edildiği görülmektedir.

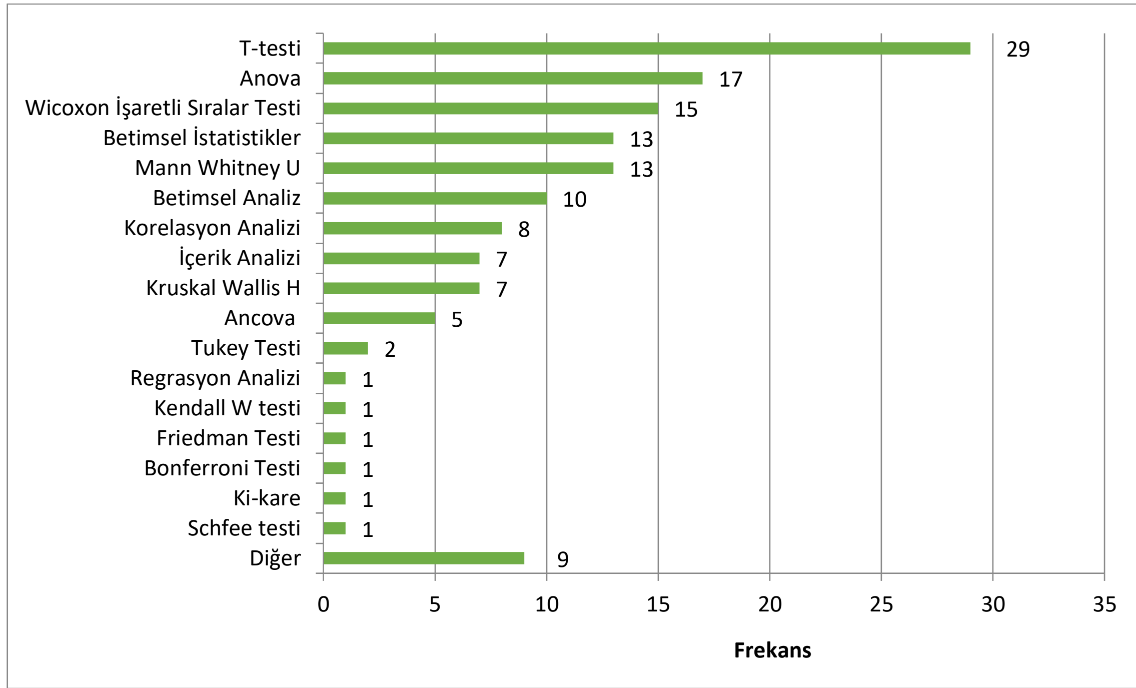
Lisansüstü tezlerin veri toplama aracına göre dağılımı Şekil 9'da verilmiştir.

Şekil 9. Lisansüstü tezlerin veri toplama aracına göre dağılımı

Şekil 9'a göre araştırma kapsamına alınan tezlerde en fazla kullanılan veri toplama aracının başarı-performans testi (33) olduğu bunu ölçeğin (31) takip ettiği görülmektedir. Daha sonra ise görüşme formu (20), gözlem formu (11), anket (7) gibi veri toplama araçlarının sıklıkla kullanıldığı görülmektedir.

Lisansüstü tezlerin veri analiz yöntemine göre dağılımı Şekil 10'da verilmiştir.

Şekil 10. Lisansüstü tezlerin veri analiz yöntemine göre dağılımı

Şekil 10'a göre araştırma kapsamına alınan lisansüstü tezlerde veri analiz tekniği olarak en fazla t-testi (29) kullanıldığı bunu anovanın (17) takip ettiği görülmektedir. Ayrıca Wilcoxon İşaretli Sıralar testi (15), Betimsel İstatistikler (13), Mann Whitney U (13), Betimsel analiz (10), Korelasyon Analizi (8), İçerik Analizi (7), Kruskal Wallis H (7), Ancova (5), Tukey Testi (2) sıklıkla başvurulan diğer veri analiz yöntemleridir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırma kapsamına dahil edilen tezler incelendiğinde, dijital teknoloji destekli çalışmalarda son yıllarda belirgin bir artış olduğu 2015 yılında bu çalışmaların en yüksek seviyeye ulaştığı görülmektedir. Bu bulguya benzer bir şekilde İnci ve Kandır (2017) da okul öncesi eğitimde dijital teknoloji kullanımıyla ilgili çalışmaların son yıllarda arttığını tespit etmişlerdir. Faaliyete geçirilen fatih projesi, bilgi ve iletişim teknolojilerinde meydana gelen gelişmelerin son yıllarda eğitimde dijital teknolojilerin kullanımını artırdığı söylenebilir.

Verilerden elde edilen bulgulara göre, dijital teknoloji destekli tezlerin 21 farklı üniversitede hazırlandığı görülmektedir. En fazla tezin Gazi Üniversitesinde hazırlandığı belirlenmiştir. Bağcı (2012)'nın sınıf öğretmenliği lisansüstü tezlerini incelediği çalışmasında da bu çalışma bulgusuna benzer olarak en fazla tezin gazi üniversitesinde yapıldığını ortaya çıkarmıştır. Gazi üniversitesinde sınıf eğitimi bilim dalında çok sayıda öğretim üyesinin bulunması ve bu üniversitede tez yazımında öğrencilerini dijital teknoloji destekli çalışmalara yönlendiren öğretim üyelerinin fazla olmasıyla bu sonuçla karşılaşılmış olabileceği söylenebilir.

İncelenen tezlerin büyük çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu görülmektedir. Sınıf eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezleri inceleyen çalışmalarda da (Bağcı, 2012; Küçükoğlu ve Ozan, 2013; Şahin, Calp, Bulut ve Kuşdemir, 2013; Ünal ve Arık, 2016; Özenç ve Özenç, 2018) yüksek lisans tezlerin büyük çoğunlukta olduğu ortaya çıkmıştır. Ülkemizdeki üniversitelerde sınıf eğitimi yüksek lisans programlarının doktora programlarından daha fazla olması nedeniyle böyle bir sonucun olağan olduğu söylenebilir.

Verilerden elde edilen sonuçlara göre en çok dijital teknoloji destekli öğretimin çeşitli değişkenlere (başarı, motivasyon vb.) etkisinin incelenmesinin amaç edinildiği görülmektedir. İnci ve Kandır (2017) da okul öncesi eğitimde dijital teknoloji kullanımıyla ilgili tezlerde en çok eğitsel yazılımların kavram gelişimine etkisi üzerinde yoğunlaşıldığını tespit etmişlerdir. Eğitimde dijital teknoloji kullanımının belirlenen hedeflere ulaşmada yarar sağlayıp sağlamadığı önemli bir konudur. Yapılan çalışmalar bu düşünceye paralel olarak dijital teknoloji destekli öğretimin çeşitli öğrenme çıktılarına olan etkilerine yoğunlaşmıştır.

Araştırmaya dahil edilen çalışmalarda destek alınan dijital teknoloji olarak en fazla web ön plana çıkmaktadır. Akın, Sarıca, Temizkan ve Turan (2016) yaptıkları çalışmalarında da özel eğitimde web tabanlı uygulamaların çoğunlukla kullanıldığını belirlemişlerdir. Geleneksel eğitim anlayışının bırakılarak öğrenciyi pasif kılan öğrenme-öğretme süreci yerine öğrenciyi aktif kılan öğrenme-öğretme süreçlerinin benimsenmek istenmesi web destekli çalışmaların artışına neden olduğu söylenebilir. Çünkü, internet isteğe bağlı öğrenme ve öğrenci merkezli eğitim uygulamalarını gerçekleştirme fırsatı sunmaktadır (Khan, 2005).

Lisansüstü tezler çalışma alanlarına ve konu içeriğine göre incelendiğinde ise Türkçe eğitimi alanında ve okuma-okuduğunu anlama becerileri üzerinde yoğunlaştığı görülmüştür. Daha sonra ise bunu matematik eğitimi alanında kesirler ve Türkçe eğitimi alanında yazma becerisi takip etmektedir. Şahin, Calp, Bulut ve Kuşdemir (2013), Ünal ve Arık (2016), Özenç ve Özenç (2018) sınıf eğitimi alanındaki lisansüstü tezleri incelediği araştırmalarında bu araştırma bulgusuna benzer olarak en fazla çalışılan alanın Türkçe eğitimi olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Ülkemizdeki üniversitelerde sınıf eğitimi lisansüstü programlarında Türkçe eğitimi alanında danışmanlık yapan öğretim üyelerinin büyük çoğunlukta olması böyle sonuçlarla karşılaşılmasına sebep olmuş olabilir.

Dijital teknoloji destekli tezler hedef kitlesine göre incelendiğinde çalışmaların ağırlıklı olarak öğrencilerle gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Sınıf eğitimi alanındaki lisansüstü tezlerin incelendiği çalışmalarda da (Bağcı, 2012; Küçükoğlu ve Ozan, 2013; Şahin, Calp, Bulut ve Kuşdemir, 2013; Ünal ve Arık, 2016; Özenç ve Özenç, 2018) bu çalışma sonucuna benzer şekilde en çok öğrencilerle çalışıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Eğitimin hedefinin öğrencilerin geliştirilmesi olduğu göz önüne getirildiğinde ele alınan çalışmalarda dijital teknoloji kullanımının da bu süreçteki rolüne bakılmak istendiği söylenebilir.

Verilerden elde edilen bulgulara göre, çalışmalarda en çok nicel yöntemlere başvurulduğu görülmektedir. Sınıf eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezleri inceleyen çalışmalarda da (Küçükoğlu ve Ozan, 2013, Şahin, Calp, Bulut ve Kuşdemir, 2013, Ünal ve Arık, 2016) bu çalışma bulgularına benzer şekilde en çok nicel yöntemlerin kullanıldığı ortaya çıkmıştır. Bu denli nicel araştırmanın çok olması hızlı, kolay ve daha rahat örnekleme ulaşabilme, daha kolay ve daha kısa sürede verileri toplama ve yorumlayabilme durumları ile açıklanabilir (Selçuk, Palancı, Kandemir ve Dündar, 2014).

Araştırma kapsamındaki tezler incelendiğinde en sık tercih edilen veri toplama aracının başarı-performans testi olduğu belirlenmiştir. Bu bulgu yapılan dijital teknoloji destekli çalışmalarda öğrenme çıktısı olarak en çok başarı-performans üzerinde durulduğuna işaret etmektedir. Dijital teknoloji destekli öğretimin ilgili disiplinde bilgi ve beceri bakımından bireyin başarısına-performansına katkısının değerlendirilmesi önemlidir. Bu değerlendirme sonucuna göre öğretimde kullanılan dijital araç değiştirilebilir ya da kullanımına devam edilebilir.

İncelenen tezlere göre en sık kullanılan veri analiz tekniğinin T testi olduğu belirlenmiştir. Bunu Anovanın takip ettiği görülmektedir. Bağcı, (2012)'nın sınıf eğitimi alanındaki lisansüstü tezleri incelediği çalışmasında da bu bulguya benzer olarak en çok kullanılan veri analiz tekniğinin t- testi olduğu ortaya çıkmıştır. Parametrik testlerden biri olan bu testin kullanılması araştırmalarda yoğunlukla grup karşılaştırılmaları yapıldığına işaret etmektedir. Nicel yaklaşımla tasarlanan araştırmalar için bu gibi kestirimsel testlerin yoğunlukla kullanılması beklenen bir durumdur.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda şu öneriler geliştirilmiştir:

1. Sınıf eğitimi alanındaki dijital teknoloji destekli çalışmaların sonuçları üzerine meta-analiz çalışmaları gerçekleştirilebilir.
2. İlkokul düzeyindeki İngilizce, müzik, görsel sanat, oyun ve fiziki etkinlikler gibi derslere yönelik dijital teknoloji destekli çalışmalar yürütülerek bu çalışmalarındaki öğrenme çıktılarına bakılabilir.
3. Türkçe, matematik, fen gibi temel dersler için ulusal ve uluslararası sınavlarda büyük önem arz eden konular üzerine dijital teknoloji destekli çalışmalar yürütülerek bu çalışmaların etkileri gözlenebilir.
4. Teknolojideki gelişmeler takip edilerek son çıkan dijital araçların eğitimde etkililiği üzerine çalışmalar yapılabilir.
5. Nitel araştırma yaklaşımlarına dayalı olan daha fazla dijital teknoloji destekli çalışmalar yapılabilir.
6. Öğretmen ve öğretmen adayları üzerine yapılan dijital teknoloji destekli çalışmaların sayısı artırılabilir.
7. Üniversitelerin sınıf eğitimi bilim dallarındaki akademisyenler öğrencilerini dijital teknoloji destekli çalışmalara yönlendirebilir.

Kaynakça

Akın, T, Sarıca, H. Ç., Temizkan, M., & Turan, F. (2016, October). Özel Eğitimde Teknoloji Kullanımı: Bir İçerik Analizi Çalışması. Paper presented at the Fourth International Instructional Technologies & Teacher Education Symposium, Elazığ, Türkiye.

Alexiou-Ray, J.A., Wilson, E., Wright, V.H., & Peirano, A-M. (2003). Changing instructional practice: The impact of technology integration on students, parents, and school personnel. *Electronic Journal for the Integration of Technology in Education*, 2(2).

Bağcı, Ş. (2012). *Sınıf Öğretmenliği Lisansüstü Tezlerinin Karakteristik Özellikleri: Tematik, Metodolojik ve İstatistiksel Yönelimler*. Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Eskişehir

Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (20. baskı). Ankara: Pegem A.

Demir (2013). *Bilgisayar destekli matematik öğretiminin (bdmö) akademik başarıya etkisi: bir meta analiz çalışması* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.

Dikmen, M. & Tuncer, M. (2018). Bilgisayar destekli eğitimin öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkisinin meta-analizi: son 10 yılda yapılan çalışmaların incelenmesi. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*; 9(1): 97-121.

İnci, M. A., & Kandır, A. (2017). Okul öncesi eğitim'de dijital teknolojinin kullanımıyla ilgili bilimsel çalışmaların değerlendirilmesi. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(2), 1705-1724.

Khan, B. H. (2005). *Managing e-Learning strategies: Design, delivery, implementation and evaluation*. Hershey, PA: Idea Group Publishing.

Kazu, H., & Yeşilyurt, E. (2008). Öğretmenlerin öğretim araç-gereçlerini kullanım amaçları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(2), 175-188.

Küçükoğlu, A. & Ozan, C. (2013). Sınıf öğretmenliği alanındaki lisansüstü tezlere yönelik bir içerik analizi, *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(12), 27-47.

MEB (2018). Türkçe Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar), Ankara.

Özenç E. G. ve Özenç M. (2018). Sınıf öğretmenliği bilim dalı'nda yapılan lisansüstü eğitim tez yönelimlerinin eğitim bilimleri enstitüsü düzeyinde bir analizi. *International Journal of Active Learning*, 3(2), 1-10.

Özerbaş, M. A. (2003). *Bilgisayar destekli bağlaşık öğretimin öğrenci başarısı, motivasyon ve transfer becerilerine etkisi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.

Saraç, H. (2017). Türk Eğitim Sisteminde Akıllı Tahta Kullanımının Öğrencilerin Öğrenme Ürünlerine Etkisi: Meta Analiz Çalışması. *Electronic Turkish Studies*, 12(4), 445-470.

Selçuk, Z., Palancı, M., Kandemir, M. ve Dündar, H. (2014). Eğitim ve bilim dergisinde yayınlanan araştırmaların eğilimleri: İçerik analizi. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 430-453.

Şahin, D., Calp, Ş., Bulut, P., & Kuşdemir, Y. (2013). Sınıf öğretmenliği eğitimi bilim dalında yapılmış lisansüstü tezlerin çeşitli kriterlere göre incelenmesi. *Journal of World of Turks*, 5(3), 187-205.

UNESCO, (2002). *Information and Communication Technologies in Teacher education: A Planning Guide*. Paris. UNESCO.

Ünal, E., & Arık, S. (2016). Sınıf öğretmenliği bilim dalında yapılan lisansüstü tezlere yönelik bir araştırma. *Turkish Studies*, 11(3), 2295-2332.

Yıldırım, A. ve Şimsek, H. (2000). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*, (2. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.